

* **NARIAI:**

VšĮ „Pal. J. Matulaičio socialinis centras“,
VšĮ „Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centras“,
VšĮ „Vilniaus Arkos bendruomenė“,
VšĮ „Šv. Jono vaikai“,
VšĮ „Amatų mokykla Sodžiaus meistrai“,
VšĮ „Socialinis veiksmas“,
VšĮ „Sotas (Socialinės tarnystės savanoriai)“,
Asociacija „Kauno Arkos bendruomenė“,
VšĮ „Actio Catholica Patria“,
VšĮ „Duku“,
VšĮ „Sudervės bendruomenės iniciatyvos“,
Asociacija „Šeimos ir asmens saviugdos
centras „Bendrakeleiviai“,
VšĮ „Ne imti, bet duoti“,
Asociacija „Trinus“,
VšĮ „Gerumo rankos“.

DRAUGAI:

Vilniaus CARITAS,
MNPVS Šv. Kryžiaus namai,
Vaiko gerovės institutas.

**MAŽINANT
SOCIALINĘ ATSKIRTĮ
IR SKURDĄ:**

**2025 METŲ
KAUNO M.**

**SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
VYKSMŲ APŽVALGA**

Rengėjas:
Asociacija Krikščioniškų socialinių iniciatyvų Forumas

2026-05-23

Dėkojame Kauno miesto savivaldybei už 2025 metais vykusį bendradarbiavimą ir nuolatinį dialogą su socialinėje srityje veikiančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis. Šią apžvalgą parengėme siekdami įvertinti bendrų pastangų rezultatus, išryškinti teigiamus pokyčius socialinių paslaugų srityje bei atkreipti dėmesį į vis dar išliekančius iššūkius. Taip pat kviečiame apsvarstyti pateiktus pasiūlymus, kurie galėtų prisidėti prie šių problemų sprendimo.

Ši apžvalga – tai socialines paslaugas teikiančių nevyriausybinių organizacijų, susivienijusių į asociaciją „Krikščioniškų socialinių iniciatyvų forumas“ (toliau – KSI Forumas), 2025 metų socialinių paslaugų **situacijos įvertinimas, grįžtamasis ryšys ir rekomendacijos** Kauno miesto savivaldybei.

ESAME ATVIRI DIALOGUI:

El.paštas ksiforumo@gmail.com

www.ksiforumas.lt

KSI Forumas 2025 metais išskiria šiuos svarbiausius **teigiamus aspektus**:

- Stiprėjantis bendradarbiavimas su Kauno miesto savivaldybe ir augantis pasitikėjimas NVO, ypač jaunimo politikos srityje, aktyvesnis savivaldybės įsitraukimas į komunikaciją.
- Teigiamai vertinama paslaugų finansavimo ir infrastruktūros plėtra - stiprinamas ilgalaikis paslaugų finansavimas (pvz., Jaunimo savanoriškos tarnybos 3 metų finansavimas, socialinių dirbtuvių finansavimas iki 2027 m.), įgyvendinamos akredituotos paslaugos (pvz., jaunuolių palydėjimo paslauga).

KSI Forumas, apžvelgdamas 2025 metus, pastebi šiuos pagrindinius iššūkius:

- Nepakankamai diferencijuotos paslaugos skirtingas negalias turintiems asmenims ir neaiškus ilgalai-
kės globos bei dienos užimtumo funkcijų atskyrimas.
- Socialinių dirbtuvių modelio tikslų ir finansavimo neapibrėžtumas – atsiradęs naujas reikalavimas
orientuoti socialines dirbtuves į paruošimą darbo rinkai nėra suderintas su realiais resursais, be to,
trūksta aiškumo dėl finansavimo tęstinumo ir veiklos planavimo po projektų pabaigos.

Apžvalga parengta pagal tikslinės grupės, su kuriomis tiesiogiai dirba šie KSI Forumo nariai ir draugai: Asociacija „Kauno Arkos bendruomenė“, VšĮ „Actio Catholica Patria“, Vaiko gerovės institutas.

 NVO sektorius

 Paslaugos vaikams ir jaunimui

 Paslaugos suaugusiems asmenims, turintiems intelekto negalią

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Teigiamas pokytis, kad po kelerius metus trukusių diskusijų ir nuoseklaus įdirbio Kauno mieste pagaliau *paskelbti viešieji pirkimai dėl Atvirų erdvių paslaugos pirkimo*.

Džiugu dėl stiprėjančio bendradarbiavimo su Kauno miesto jaunimo reikalų koordinatorė – auga pasitikėjimas organizacijomis, vis dažniau į jas kreipiamasi kaip į lygiavertes partneres. Džiugina iniciatyvumas telkti gatvės darbą dirbančias organizacijas, kalbėtis apie kylančius iššūkius, patirtį, paslaugų stiprinimą.

Nuolat didėjantis dėmesys jaunimo politikai Kaune. Džiaugiamės 2025 m. Kauno miesto savivaldybės jaunimo situacijos identifikavimo, jaunimo politikos kokybės vertinimo ir problematikos tyrimo ataskaita.

PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS:

Siūloma *inicijuoti švietėjiškas veiklas* – konferencijas, diskusijas ar mokymus, į kuriuos būtų įtraukiami savivaldybės specialistai, organizacijų atstovai ir visuomenė, siekiant geriau pristatyti darbo su jaunimu principus ir naudą.

Rekomenduojama *ieškoti būdų, kaip stiprinti bendradarbiavimą tarp savivaldybės ir jaunimo srityje veikiančių organizacijų*. Svarbu, kad tokios iniciatyvos kiltų iš platesnio savivaldybės bei partnerių tinklo.

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Vertiname, kad savivaldybė *aktyviai įsitraukia į jaunimo srities viešinimą ir pati inicijuoja komunikacijos veiksmus*. Pastebimas didėjantis atvirumas idėjoms – organizacijų siūlymai yra perimami ir įgyvendinami savivaldybės lygmeniu.

Vertinamas savivaldybės bendradarbiavimas finansavimo srityje – negavus lėšų iš kitų finansavimo šaltinių ir kreipiantis į savivaldybę, ji reaguoja lanksčiai ir ieško galimybių padėti.

Džiugu, *kad suteikiama galimybė teikti akredituotas paslaugas*, kurios finansuojamos iš savivaldybės ir ESFA lėšų (pvz:jaunuolių palydėjimo paslauga).

Socialinių paslaugų skyriuje pastebimas *gerėjantis bendradarbiavimas* – džiugina stiprėjantis tarpusavio ryšys ir konstruktyvus santykis, kuris leidžia kryptingai judėti teigiama linkme.

Džiugina savivaldybės sprendimas ilgesniam laikotarpiui (3 metams) *užtikrinti Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) programos finansavimą perkant paslaugą*.

PASTEBĖJIMAI IR REKOMENDACIJOS:

Siektina stiprinti tarpsektorinį bendradarbiavimą jaunimo srityje savivaldybėje, apjungiant skirtingų sričių specialistus (jaunimo, kultūros, sporto ir kt.), nes šiuo metu sprendimų priėmimas ir informacijos judėjimas tarp skyrių dažnai užtrunka. Dėl to norėtųsi greitesnio, sklandesnio ir labiau koordinuoto procesų organizavimo, kad jaunimo srityje sprendimai būtų priimami operatyviau ir efektyviau.

Siūloma aktyviau komunikuoti tiek savivaldybei, tiek ESFA apie praktikoje kylančius sunkumus, siekiant sisteminių pokyčių ir sklandesnio paslaugų įgyvendinimo.

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Džiugu, kad vyksta *socialinių dirbtuvių* projektas, kurio finansavimas Kaune numatytas iki 2027 metų, jis sudaro galimybę asmenims socialinių ir darbinių įgūdžių stiprinimui bei savarankiškumo didinimui.

PASTEBĖJIMAI IR REKOMENDACIJOS:

Vykdam *socialinių dirbtuvių* projektą iškilo reikalavimas socialinėms dirbtuvėms paruošti dalyvius darbo rinkai, nors anksčiau toks lūkestis nebuvo keltas.

Todėl toliau tęsiant finansavimą matytumėme poreikį dėl to diskutuoti:

- praktikoje matomas poreikis palaikyti dalyvių savarankiškumą, o ne tiesioginę integraciją į darbo rinką.
- pagal dabar esantį finansavimą nėra darbuotojų pajėgumų tai įgyvendinti, nes reikalinga kalbėti ne tik apie neįgaliųjų paruošimą, bet ir apie darbą su darbdaviais, kurie dažnai nėra pasirengę priimti šių asmenų.

Susiduriama su iššūkiu, kad persipina ilgalaikės globos ir dienos užimtumo finansavimas. Šiuo metu socialinės dirbtuvės naudojamos kaip pagrindinis užimtumo organizavimo instrumentas, ypač grupinio gyvenimo namų (GGN) kontekste. Dabartinėje sistemoje už gyvenimo globos įkainį dažnai tenka organizuoti ir dienos veiklas, nors atskiros dienos užimtumo įkainio nėra. Dėl to „gyvenimo globos kaina“ faktiškai apima kelias skirtingas funkcijas, kas riboja paslaugų aiškumą ir tvarumą.

Siūlome siauriau apibrėžti GGN ir dienos užimtumo paslaugų turinį, įtvirtinti atskirą dienos užimtumo įkainį bei užtikrinti aiškų funkcijų atskyrimą. Rekomenduojame jau dabar kartu su Ministerija ieškoti sprendimo būdo susidariusiai situacijai spręsti, nes pasibaigus socialinių dirbtuvių projektams ši problema kils visose savivaldybėse.

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Sveikintina, kad Lietuvoje *nuosekliai stiprinamos civilinės saugos priemonės*, įtraukiant žmones su negalia į pratybas ir ekstremalių situacijų planavimą.

Taip pat pozityviai vertintini priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento įgyvendinami ES projektai bei kartu su savivaldybėmis kuriami sprendimai, įskaitant interaktyvius žemėlapius, kurie leidžia efektyviau planuoti reagavimą ir užtikrinti greitesnę pagalbą neįgaliems asmenims krizinių situacijų metu.

PASTEBĖJIMAI IR REKOMENDACIJOS:

Pastebima, jog įvairias negalias (ypač intelekto ir psichosocialinę negalią) turintys asmenys gauna tokias pačias paslaugas. Atsižvelgiant į šių asmenų skirtybes, *reikalingas ir teikiamų paslaugų bei jų turinio atskyrimas*. Taip pat labai reikalinga, psichosocialinę negalią turinčių asmenų, paslaugų plėtra.

Svarbu paminėti ir ilgalaikės socialinės globos aspektą, kuomet dienos socialinės globos paslaugos asmeniui teikiamos toje pačioje įstaigoje, kurioje ir ilgalaikė socialinė globa. Tokiu būdu ribojamos žmogaus su negalia galimybės gauti įvairesnes paslaugas ne savo namuose. Siūlome peržvelgti apmokėjimo už paslaugas sistemą, kuriančią palankias galimybes gauti ilgalaikės globos ir dienos globos paslaugas skirtingose įstaigose.

